

עמדת ארגוני החולים בנוגע להוצאת תרופות מהשב"ן – לקראת הדיון ב-28/3 בוועדת עבודה, רווחה ובריאות

בשבוע הבא אמור להיכנס לתוקפו חוזר משרד הבריאות לקופות החולים הקובע כללים חדשים להכללת תרופות בשב"ן השוללים באופן גורף את זכות החולים לבחור בקו הטיפול המועדף עליהם ועדיין ליהנות מהאפשרות לקבל תרופות בהנחה ניכרת. החוזר הבעייתי לא פורסם בציבור טרם סיכומו ולא התנהל כל דיון עם ארגוני החולים, כדי להבהיר את הבעיות הצפויות מיישומו מחד ולפתור את הבעיות הקיימות לכאורה במצב הקיים באופן שלא יפגע בזכויות החולים. החוזר יביא לפגיעה חמורה בחולים שכן יגדיל באופן משמעותי ביותר את הנטל הכספי על החולים ברכישת תרופות. משרד הבריאות יצר מערך סינון המוציא באופן גורף מהשב"ן עשרות תרופות. אכן, חלק מהן יתכן ויאושרו בדיעבד, אך המדובר בהליך אישור פרטני, מסורבל, ללא כללים ברורים ובשיקול דעת בלתי מוגבל לאגף קופו"ח במשרד הבריאות.

תרופה בסל בהתוויה המתאימה רק לחלק מהחולים במחלה מסוימת

מצב קיים – התקציב, ההולך וקטן, של הסל, מחייב את ועדת הסל לקבוע מגבלות המיועדות לצמצם את מספר החולים הזכאים לתרופה בסל כך שלא תהיה גלישה מעבר לתקציב העומד לרשות הוועדה. (הגבלות כגון גיל, מספר ילדים, שנים מתחילת המחלה, ערכי מינימום של בדיקות מסוימות וכו'). "התוויות לכליות" אלו מצמצמות בעשרות אחוזים את היקף החולים הזכאי לתרופה בסל, לעומת ההתוויה המקורית בה נרשמה התרופה.

מה קובע החוזר ? תרופה הנמצאת בסל, לא תמצא בשב"ן. כלומר, חולים שההתוויה הכלכלית הוציאה אותם ממעגל הזכאים בסל, אך זקוקים לתרופה, לא יוכלו ליהנות מהתרופה במחיר מופחת בשב"ן וישלמו את מחירה המלא.

תרופה בסל למחלה מסוימת, על אף שמשמשת לריפוי מחלות נוספות

מצב קיים – עקב אילוצים תקציביים, יש תרופות שנכנסו לסל בהתוויה לטיפול במחלה מסוימת, על אף שהן משמשות לטיפול במחלות נוספות (כגון תרופה לכאב נאורופטי המשמשת גם לטיפול בחולים בפיברומיאליגיה).

מה קובע החוזר ? איסור גורף לכלול בתוכניות השב"ן תרופות הכלולות בסל. כל חולה שאינו נמצא בהתווית התרופה שבסל, אך משתמש בתרופה, יצטרך לשלם עליה מחיר מלא במקום מחיר מופחת בשב"ן

שימוש בתרופות בהתוויה בסל מחייב לעבור "מסלול מכשולים" ארוך

מצב קיים - במקרים מסוימים, בשל האילוצים התקציביים, התרופה שבסל היא החלופה הנחותה, אך הזולה יותר. רק אחרי שהטיפול בחולה בתרופה אחרת שבסל "נכשל" או חלה הידרדרות במצבו, הוא יהא זכאי לקבל תרופה "מתקדמת יותר" במסגרת הסל. תרופה זו עומדת לרשותו בשב"ן ללא כל תנאים מקדימים

מה קובע החוזר ? חובה על החולים לעבור את השלבים המקדימים אחרת לא יוכלו לרכוש את התרופה בשב"ן, ויאלצו לרכוש אותה באופן פרטי במחיר מלא.

בחירת תרופת "מקור" כאשר הקופה כוללת בסל תרופה גנרית

מצב קיים – במקרים רבים מספקות קופות החולים במסגרת הסל, את התרופה הגנרית, כאשר היא אחת מתוך מספר אפשרויות. חולים שהתרופה הגנרית אינה מתאימה להם בשל תופעות לוואי קלות רגישות קלה או נוחות שימוש, יכולים לרכוש תרופות אתיות, או חלופות יקרות יותר באמצעות השב"ן.

מה קובע החוזר ? חל איסור גורף לכלול בתוכנית השב"ן תרופות אתיות או חלופות יקרות כאשר התרופה הגנרית או החלופה הזולה כלולה בסל.

הנחה של 20%-40% לתרופות שלא בסל

מצב קיים – הקופה מגיעה להסדרי הנחה עם חברות התרופות לרכישת תרופות שאינן כלולות בסל, בשיעור של 20%-40% מהתעריפון. חלק גדול מההנחה זו מועבר למבוטחים והתרופה נמכרת להם במחיר מוזל בשב"ן – בד"כ 75%.

מה קובע החוזר ? החוזר מגביל את מספר התרופות בשב"ן שהקופה תספק תמורת הנחה קטנה מ-50%. משמעותו שהקופה תהא חייבת לספק תרופות אלה בהנחה של 50% (ולא 25%). מצב זה מחייב את הקופות לממן את הגדלת ההנחה ועלול להביא להחלטת הקופות להוצאת תרופות אלה מהשב"ן, שכן אין לקופות מקור למימון הנחה זו.

פגיעה בחולים המבוטחים בשב"ן שאין להם אפשרות לרכוש פוליסת ביטוח אחרת

מצב קיים – לחולים המבוטחים כיום במסגרת השב"ן, אין אפשרות לרכוש פוליסת ביטוח פרטית שכן חברות הביטוח לא מאפשרות לחולים להצטרף לתוכניותיהם.

מה קובע החוזר ? - החלטת משרד הבריאות לפגוע בזכויות הקיימות משמעותה כי החולים יישארו ללא אפשרות לרכוש ביטוח במצבים המפורטים בחוזר ואפשרות זו תעמוד רק לבריאים שירכשו פוליסת ביטוח פרטית. המפקח על הביטוח, לא פוגע בזכויות בפוליסות קיימות בשום החלטה כזו, וקבלת הכתוב בחוזר, משמעותו שמשרד הבריאות יכול בכל רגע לפגוע בזכויות הקיימות של המבוטחים בשב"ן.

הצעתנו – להקפיד את יישום החוזר עד למיצוי ההליכים ולפעול כלהלן:

- קביעה כי למשרד הבריאות אין סמכות לפגוע בזכויות המבוטחים בשב"ן **ללא דיון ציבורי** ואישור של וועדת העבודה רווחה ובריאות.
- קבלת פרוט מלא של כל הבעיות הקיימות במצב הקיים מנקודת מבט של משרד הבריאות.
- הקמת צוות משותף של משרד הבריאות, קופות החולים וארגוני החולים על מנת למצוא פתרון לבעיות הנ"ל **מבלי לפגוע בחולים** ומבלי "לשפוך את המים עם התינוק".
- לקבוע כללים ספציפיים ופרטניים בהתאם לכל בעיה (בניגוד להנחיות הגורפות בחוזר).
- כדוגמא, פתרון אפשרי הוא כי בעת הפקת תרופה הכלולה בשב"ן תתווסף במרשם הערה, המפרטת את האלטרנטיבה החלופית הקיימת בסל. הערה זו תציג בפני החולה את האפשרויות העומדות בפניו ותאפשר לו להחליט ולבחור מביניהן את זו המועדפת עליו.

אנו קוראים לכם לא לאפשר מהלכים חד צדדים אשר פוגעים בצורה קשה בציבור החולים במדינת ישראל.

בברכה,

עמותת פרקינסון בישראל amirkarmin@gmail.com	האגודה הישראלית לסוכרת eli7@sukeret.co.il	האגודה לזכויות החולה info@patients-rights.org
עיל"א: העמותה הישראלית לאוסטאופורוזיס ifob@zahav.net.il	ענבר – מחלות רימטיות inbar-il@zahav.net.il	אס"ף - פיברומיאליגיה ותשישות כרונית amuta@asaf.org.il
צ.ב.י – צרכני בריאות ישראל mgissin@gmail.com	עמדה - דמנציה ואלצהיימר office@alz-emda.org.il	עמותת חן לפיריון וחיים amotat_c@netvision.net.il
עמותת מושתלי כבד contact@livertrans.org.il		